

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Damian Czudek

damian@czudek.cz,

damian.czudek@law.muni.cz

- Lhůty a čas při správě daní
- Ochrana a poskytování informací
- Dokumentace
- Jednací jazyk
- Daňová informační schránka

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Čas při správě daní

Zápatí prezentace

Lhůty k provedení úkonů

- Lhůty ex lege
- Lhůty ex offio - určené správcem
- Obecná lhůta - 8 dnů (kratší jen výjimečně, kratší než jeden den - jen se souhlasem osoby zúčastněné na správě daní
- Pokud uložena povinnost správcem daně - nutno připojit poučení o důsledcích nedodržení lhůty

Běh lhůty pro správce

- Přerušení běhu lhůty pro správce ode dne vydání rozhodnutí - výzva osobě zúčastněné na správě daní k součinnosti
- Dále běží od 5. dne následujícího po součinnosti
- Ochrana správce daně před nečinností daňového subjektu (aby „nezmeškal“ lhůtu)

Počítání času - běh lhůty

- Lhůta podle týdnů, měsíců let - počátek den, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty a končí dnem, který se shoduje svým pojmenováním nebo označením se dnem, kdy započal běh.
- Lhůta podle dní - počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.
- Lhůta kratší než den - běží od okamžiku, kdy došlo k rozhodné skutečnosti
- Konec na SO, NE, SVÁTEK - následující prac. den (neplatí u lhůty kratší než jeden den)

Zachování lhůty

- Úkon učiněn u věcně a místně příslušného správce daně
- Zásilka podána u provozovatele poštovních služeb věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva - email s el. podpisem věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva do datové schránky V. a M. přísl. SD
- Je také zachována, pokud úkon učiněn u nadřízeného SD nebo jiného věcně příslušného

Prodloužení lhůty - prolongace

- Povoluje SD ze závažného důvodu
- Na žádost osoby zúčastněné na SD
- Primárně pouze lhůty stanovené správcem
- Pokud tak dovoluje zákon i zákonné
- Žádost musí být podána ještě před uplynutím lhůty
- Zásadně SD vyhoví první žádosti o prodl., pokud jde o lhůtu správcovskou, a prodlouží alespoň o dobu, která zbývá ještě ze lhůty v den, kdy byla žádost podána
- **Presumpce** - nevydá-li do doby, o níž má být lhůta prodloužena nebo do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel - platí, že žádosti bylo vyhověno

Navrácení lhůty v předešlý stav

- Žádost osoby zúčastněné na SD
- Závažný důvod
- Lhůty zákonné i správcovské
- Před podáním žádosti lhůta již uplynula
- Žádost podat do 15 dnů od doby, kdy pominul důvod pro zmeškání lhůty
- Nelze povolit, pokud od posledního dne zmeškané lhůty uplynul více než 1 rok a pokud jde o lhůtu pro stanovení daně, placení daně, podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení

Ochrana před nečinností

- Osoba zúčastněna na správě daní - podnik nadřízenému SD, když
 - A) marně uplynula lhůta stanovena zákonem, kdy měl SD provést úkon
 - B) neprovedl úkon ve lhůtě, která byla obvyklá
 - C) nevydal rozhodnutí bezodkladně poté, co došlo k nashromáždění podkladů potřebných k vydání rozhodnutí

- Nebo nečinnost delší než 3 měsíce

Ochrana před nečinností

- Nadřízený SD podnět prověří
- Prikáže do 30ti dnů po jeho obdržení, aby byla zjednána náprava
- Pokud není zjednána do 30ti dnů - zjedná sám
- Pokud podnět nedůvodný - odloží a osobu vyrozumí

Příklad zákonných lhůt:

Lhůty pro podání daňového tvrzení

- **obecná** dle DŘ **do 3 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období § 136 DŘ
- **speciální** - viz **daňové zákony** (viz dále)
- **speciální ze DŘ:**
 - Např. **do 6 měsíců**
 - účetní jednotka s obligatorním auditem
 - daňový subjekt s poradcem
 - jiné - viz § 136 DŘ

ZDP - část IV - zvláštní ustanovení o placení daní:

- zvl. Ustan. K podávání daňového tvrzení
- Výběr a placení záloh..
- Zvláštní ustanovení o sankcích...

Právo na informace a základní zásady správy daní

■ § 6 DŘ

■ Odst. 1 - zásada rovnosti / procesní rovnosti

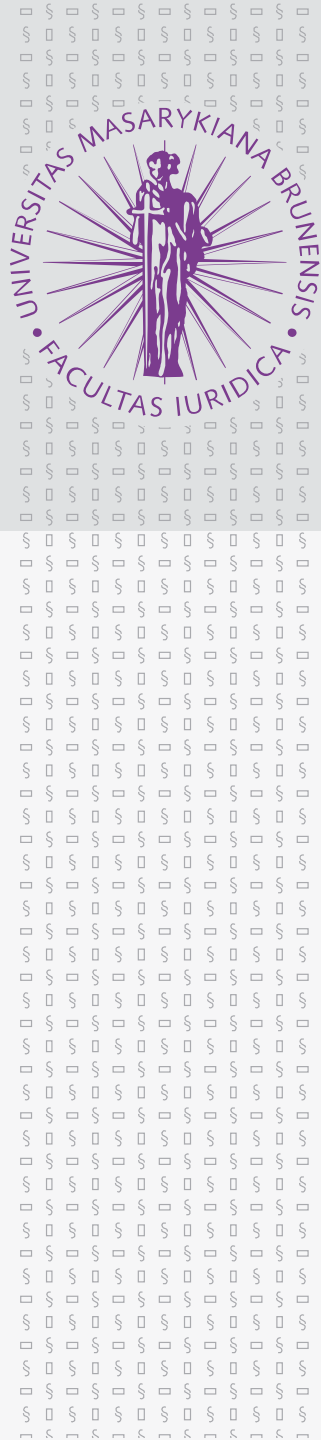
- - nečinit rozdíly, stejný přístup, faktické rozdíly nemohou být důvodem odlišného zacházení (velikost, majetek, hospodářský výsledek)

■ Odst. 2 - zásada součinnosti a spolupráce

- - správa daní nemá jednostranný charakter, (souvisí také s autoaplikací - zvláštní metoda typická pro berní právo, subjekt sám interpretuje zákon a na sobě aplikuje a tento výsledek ve formě daňového tvrzení předkládá správci daně.
- - služba veřejnosti, klientský přístup
- - pokud daňový subjekt ne - pořádková pokuta - ultima ratio
- Správce daně musí poskytnout součinnost vždy

- **§ 9 DŘ - odst. 1 - zásada neveřejnosti**
- - motivace k poskytnutí informací o obchodní činnosti, ochrana před jejich zneužitím, nezbytné k dosažení cíle správy daní, ochota spolupracovat,
- - porušení - sankce až 500.000,- § 246
- - **odst. 3 - zmocnění ke shromažďování osobních údajů (speciální k zákonu č. 101/2000 Sb.,)**
- Dále jsou tyto obecné zásady správy daní specifikovány a rozvíjeny v jednotlivých ustanoveních DŘ, jak o nich bude řeč dále

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Ochrana a poskytování informací

Zápatí prezentace

Povinnost mlčenlivosti

- § 52 DŘ
- Zásada neveřejnosti (mlčenlivosti) - § 9 DŘ
- Úřední osoba a osoba zúčastněná na správě daní vázaná mlčenlivostí
- Povinnost vytvářet podmínky pro dodržování povinnosti mlčenlivosti, chránit přístup k údajům také v el. podobě.
- Zprostit povinnosti mlčenlivosti může pouze daňový subjekt
- INFO lze využít pouze pro účel stanovený zákonem
- Povinnost mlčenlivosti nezaniká zánikem pracovního poměru
- Nevztahuje se na informace veřejně známé, veřejně dostupné
- Výčet, ve kterých případech se nejedná o porušení mlčenlivosti
- § 255 - zvláštní ustanovení o ochraně mlčenlivosti uložené daňovému poradci

Negativní vymezení povinnosti mlčenlivosti - Součinnost s jinými orgány či osobami

- § 53 DŘ
- Předávání informací jiným subjektům § 53/1
- Taxativní výčet §53/2
- Pro potřeby trestního řízení - vybrané TČ / koncepce neposkytování informací v USA
- 53/3 - oznamovací povinnost správce daně o tom že byl spáchán TČ / USA zásadně nikdy

Informační povinnost správce daně - §56

Praktická aplikace zásad v §6/3 a 4 - umožnění uplatnění práv a povinností a vycházení vstříc..

- úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna správce daně, kde je možno odevzdat podání a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu
- elektronickou adresu své podatelny a další specifikace přijímaných technických nosičů
- Seznam kvalifikovaných certifikátů úředních osob nebo elektronickou adresu, kde se tento seznam nachází
- Další možnosti učinit podání prostřednictvím jiných technických prostředků
- Čísla účtů, na kterých přijímá platby, a způsob označení úhrady pro tyto účty podle jednotlivých daní
- Druhý daní, které lze platit inkasem ...

- Na úřední desce a el. Úřední desce
- Informace o právních předpisech vztahující se k jeho působnosti a informace o jejich změnách

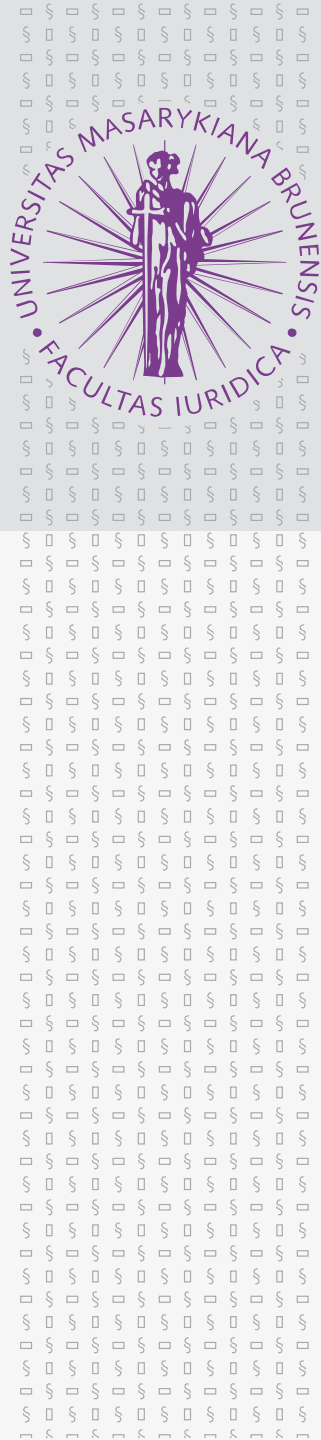

Poskytování informací správci daně

- Povinnost poskytnout info mají orgány nebo osoby:
- Vedoucí evidenci osob nebo věcí
- Poskytují plnění, které je předmětem daně
- Provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti
- Získávají jiné údaje nezbytné pro správu daní

- § 58 - bezplatně, jen údaje, které nelze získat z úřední evidence
- Viz. odst. 3

- Zdravotné pojišťovny
- Banky
- Provozovatel poštovních služeb
- Telekomunikace
- Vydavatelé časopisů

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Dokumentace

Zápatí prezentace

Protokol

- O ústních podáních a jednáních - nelze brát absolutně - X zásada hospodárnosti
- Ústní podání se uskutečňují při sděleních daňového subjektu a výslechu svědka
- Nově - Může také obrazový a zvukový záznam - příloha, upozornit
- Veřejná listina - důkazní moc (§94) (veř. Listina = i datová zpráva)
- Součástí protokolu jsou rozhodnutí vyhlášená při jednání
- Doručuje se předáním stejnopisu
- Obsah protokolu - předmět, místo, začátek a konec, vylíčení průběhu jednání, poučení, označení dokladů a jiných listin odevzdaných při jednání
- Pokud není diktován - nutno hlasitě přečíst
- Po vyznačení návrhů, výhrad... opět přečíst, podepsat
- Odepření podpisu a důvody - zaznamenat, nemá vliv na použitelnost protokolu jako důkazního prostředku, nutno poučit osoby
- Správce daně předá stejnopis daňovému subjektu a další osobě, pokud o to požádá

Úřední záznam

- O důležitých úkonech, které nejsou součástí protokolu
- Zachycuje se skutečnosti, které mají vztah ke správě daní - vyjádření, událost (telefonát, že nepřijdou)
- Jde zejména o samostatné úkony pracovníků správce daně
- Na rozdíl od protokolu je úřední záznam interní písemností správce daně.

Spis

- Vede příslušný správce daně
- Obsahuje zejména
 - písemnosti obsahující podání
 - Písemní vyhotovení rozhodnutí
 - Protokoly
 - Úřední záznamy
- Písemnost = listina i datová zpráva
- Součást spisu - obrazové a zvukové záznamy
 - Členění -
 - části podle jednotlivých daňových řízení
 - Části týkající se vymáhání
 - Části týkající se dalších povinností při správě daní
 - Část vyhledávací - neveřejná
 - Část týkající se řízení o pořádkových pokutách
 - **MUSÍ OBSAHOVAT SOUPIS PÍSEMNOSTÍ**

- Dříve chyběl soupis písemností (jak tomu bylo např. v civilním či trestním řízení)
- Nebylo jasné, co je obsahem spisu a co nebylo předloženo k nahlédnutí
- V podstatě nemožnost obrany daňového subjektu před neposkytnutím informace správce daně

Nahlížení do spisu

- Právo nahlédnout u SD do spisu, do části které se týkají jeho práv a povinností,
- Ne do vyhledávací
- Právo nahlédnout do osobních daňových účtů
- Právo nahlédnout do soupisu písemností, nesmí být patrný jejich obsah
- Úřední hodiny pro veřejnost, lze dohodnout i mimo (v praxi lépe dohodnout i pokud jdeme v úředních hodinách, zejména k delšímu prostudování spisu, či s ohledem na probíhající řízení, aby spis byl fyzicky dostupný, zejména pokud má konkrétní správce daně více pracovišť
- O nahlížení - protokol nebo úřední záznam
- Na žádost - opisy, kopie, výpisy, potvrzení
- Nesouhlas s rozsahem - podat stížnost (§261) - kdysi odvolání

■ Daňová informační schránka

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Jednací jazyk

Zápatí prezentace

Tři základní modely úpravy

- Americký model úpravy
- Slovenský/polský model
- Český model

Právní úprava

ČR - zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,

- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,

SK - zákon č.270/1995 Z.z., o štátnom jazyku

PL - zákon ze dne 7. října 1999, o polském jazyce,

USA - na federální úrovni chybí,

- Angličtina de facto úředním jazykem, i některé zákony (naturalizační) vyžadují znalost angličtiny.

- Některé státy federace mají zakotven úřední jazyk, a to většinou angličtinu a např. španělštinu, havajštinu...

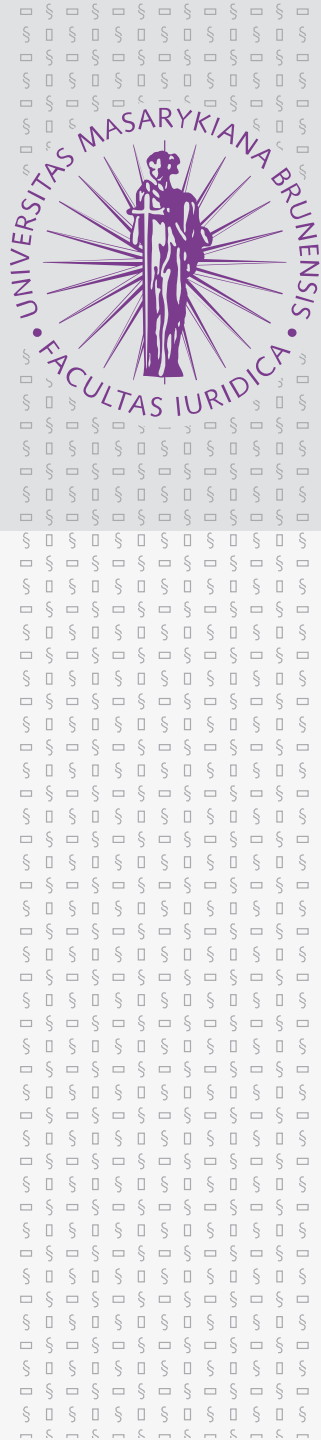
Praxe daňové správy USA

- Interna Revenue Service a další lokální finanční orgány..
- přizpůsobení se klientům a zaměstnávání vícejazyčných pracovníků s ohledem na praktický a pragmatický přístup
- formuláře ve více jazycích

Jednací jazyk

- Při správě daní - jednání a písemnosti pouze v českém jazyce - Rozdíl oproti ZSDP !
- Písemnosti jiném jazyce - předložit originál plus překlad (nebo nevyžaduje nebo ověřený) prohlášení může být učiněno na úřední desce i pro neurčitý počet písemností v budoucnu
- Kdo neovládá jazyk - tlumočnick na své náklady (ze seznamu)
- Národností menšiny [(pouze občané ČR - viz rozhodnutí soudu 7 Afs 16/2006-62)] - možnost činit podání a jednat v jazyce národnostní menšiny, případně si správce na vlastní náklady obstará tlumočnicka ze seznamu tlumočnicků
- Osoby neslyšící, hluchoslepé - prostředník na náklady správce
- Dříve úprava chyběla - NUTNO bylo použít SŘ na základě zásady nejbližší právní úpravy, ne s ohledem na subsidiasritu

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Děkuji za pozornost